

Dokument na schôdzu

B8-0998/2015 }
B8-0999/2015 }
B8-1001/2015 }
B8-1006/2015 }
B8-1007/2015 }
B8-1008/2015 } RC1

7.10.2015

SPOLOČNÝ NÁVRH UZNESENIA

predložený v súlade s článkom 128 ods. 5 a článkom 123 ods. 4 rokovacieho poriadku,

ktorý nahrádza návrhy skupín:

Verts/ALE (B8-0998/2015)

ECR (B8-0999/2015)

PPE (B8-1001/2015)

ALDE (B8-1006/2015)

GUE/NGL (B8-1007/2015)

S&D (B8-1008/2015)

o treste smrti

(2015/2879(RSP))

Cristian Dan Preda, Andrzej Grzyb, Therese Comodini Cachia, Andrej Plenković, László Tókéš, Davor Ivo Stier, Miroslav Mikolášik, David McAllister, Dubravka Šuica, Michael Gahler, Patricija Šulin, Luděk Niedermayer, Adam Szejnfeld, Tomáš Zdechovský, Pavel Svoboda, Ivana Maletić, Jaromír Štětina, Roberta Metsola, Michaela Šojdrová, Claude Rolin, Jiří Pospíšil, Milan Zver, Francisco José Millán Mon, Anna Maria Corazza Bildt, Lara Comi, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Elmar Brok, Ramón Luis Valcárcel Siso

v mene poslaneckého klubu PPE

Elena Valenciano, Pier Antonio Panzeri, Josef Weidenholzer, Richard Howitt, Liisa Jaakonsaari, Ana Gomes, Eric Andrieu, Nikos Androulakis,

RC\1075151SK.doc

PE568.485v01-00 }

PE568.486v01-00 }

PE568.488v01-00 }

PE568.493v01-00 }

PE568.494v01-00 }

PE568.495v01-00 } RC1

Maria Arena, Zigmantas Balčytis, Hugues Bayet, Brando Benifei, José Blanco López, Vilija Blinkevičiūtė, Simona Bonafè, Biljana Borzan, Paul Brannen, Nicola Caputo, Andi Cristea, Miriam Dalli, Viorica Dăncilă, Nicola Danti, Isabella De Monte, Anneliese Dodds, Jonás Fernández, Monika Flašíková Beňová, Doru-Claudian Frunzuliță, Eider Gardiazabal Rubial, Enrico Gasbarra, Elena Gentile, Neena Gill, Maria Grapini, Enrique Guerrero Salom, Jytte Guteland, Cătălin Sorin Ivan, Jude Kirton-Darling, Jeppe Kofod, Javi López, Juan Fernando López Aguilar, Andrejs Mamikins, Marlene Mizzi, Luigi Morgano, Alessia Maria Mosca, Victor Negrescu, Péter Niedermüller, Demetris Papadakis, Vincent Peillon, Tonino Picula, Miroslav Poche, Liliana Rodrigues, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Siôn Simon, Tibor Szanyi, Marc Tarabella, Patrizia Toia, Julie Ward

v mene skupiny S&D

Mark Demesmaeker, Joachim Starbatty, Bernd Lucke, Hans-Olaf Henkel, Bernd Kölmel, Ulrike Trebesius, Raffaele Fitto, Ruža Tomašić, Jana Žitňanská, Marcus Pretzell, Beatrix von Storch, Charles Tannock, Branislav Škripek

v mene skupiny ECR

Beatriz Becerra Basterrechea, Nedzhmi Ali, Petras Auštrevičius, Izaskun Bilbao Barandica, Dita Charanzová, Philippe De Backer, Marielle de Sarnez, Gérard Deprez, Martina Dlabajová, Fredrick Federley, Juan Carlos Girauta Vidal, Nathalie Griesbeck, Marian Harkin, Ivan Jakovčić, Anneli Jäätteenmäki, Kaja Kallas, Ilhan Kyuchyuk, Alexander Graf Lambsdorff, Valentinas Mazuronis, Louis Michel, Javier Nart, Urmas Paet, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Jozo Radoš, Marietje Schaake, Pavel Telička, Ramon Tremosa i Balcells, Ivo Vajgl, Johannes Cornelis van Baalen, Hilde Vautmans, Cecilia Wikström

v mene skupiny ALDE

Marie-Christine Vergiat, Patrick Le Hyaric, Younous Omarjee, Eleonora Forenza, Curzio Maltese, Sofia Sakorafa, Lola Sánchez Caldentey, Barbara Spinelli, Stelios Kouloglou, Kostas Chrysogonos, Kostadinka Kuneva, Dimitrios Papadimoulis, Takis Hadjigeorgiou

v mene skupiny GUE/NGL

Barbara Lochbihler, Alyn Smith, Davor Škrlec, Igor Šoltes, Bodil Valero, Ernest Maragall, Klaus Buchner, Ernest Urtasun, Jean Lambert

v mene skupiny Verts/ALE

Ignazio Corrao, Marco Zullo, Fabio Massimo Castaldo, Eleonora Evi, Daniela Aiuto

Uznesenie Európskeho parlamentu o treste smrti (2015/2879(RSP))

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o zrušení trestu smrti, najmä uznesenie zo 7. októbra 2010,
 - so zreteľom na spoločné vyhlásenie podpredsedníčky Komisie a vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku Federici Mogheriniovej a generálneho tajomníka Rady Európy Thorbjørna Jaglanda k Európskemu a Svetovému dňu proti trestu smrti z 10. októbra 2014,
 - so zreteľom na protokoly 6 a 13 Európskeho dohovoru o ľudských právach,
 - so zreteľom na článok 2 Charty základných práv Európskej únie,
 - so zreteľom na usmernenia EÚ o treste smrti,
 - so zreteľom na režim kontroly vývozu tovaru v EÚ, ktorý možno použiť na vykonanie trestu smrti, ktorý sa v súčasnosti aktualizuje,
 - so zreteľom na Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach a jeho dva opčné protokoly,
 - so zreteľom na Dohovor OSN proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu z roku 1984,
 - so zreteľom na štúdiu o vplyve celosvetového problému s drogami na uplatňovanie ľudských práv, ktorú vydal vysoký komisár OSN pre ľudské práva v septembri 2015,
 - so zreteľom na rezolúcie Valného zhromaždenia OSN, najmä na rezolúciu z 18. decembra 2014 o moratóriu na použitie trestu smrti (A/RES/69/186),
 - so zreteľom na záverečné vyhlásenie prijaté na 5. svetovom kongrese proti trestu smrti, ktorý sa konal 12. – 15. júna 2013 v Madride,
 - so zreteľom na Svetový deň a Európsky deň proti trestu smrti, ktorý sa každoročne koná 10. októbra,
 - so zreteľom na článok 128 ods. 5 a článok 123 ods. 4 rokovacieho poriadku,
- A. keďže zrušenie trestu smrti na celom svete je jedným z hlavných cieľov politiky EÚ v oblasti ľudských práv;
- B. keďže Svetový deň proti trestu smrti, ktorý sa koná 10. októbra 2015, sa zameriava na zvýšenie informovanosti o používaní trestu smrti pri trestných činoch súvisiacich s drogami;

RC\1075151SK.doc

PE568.485v01-00 }
PE568.486v01-00 }
PE568.488v01-00 }
PE568.493v01-00 }
PE568.494v01-00 }
PE568.495v01-00 } RC1

- C. keďže podľa Úradu vysokého komisára OSN pre ľudské práva viac ako 160 členských štátov OSN, ktoré majú rôzne právne systémy, tradície, kultúry a náboženské pozadie, trest smrti buď zrušilo, alebo ho nevykonáva;
- D. keďže podľa najnovších údajov sa vie o najmenej 2 466 osobách v 55 krajinách, ktoré boli v roku 2014 odsúdené na trest smrti, čo predstavuje nárast o takmer 23 % v porovnaní s rokom 2013; keďže v roku 2014 sa na celom svete vykonalo najmenej 607 popráv; keďže tieto údaje neobsahujú počet osôb, ktoré boli pravdepodobne popravené v Číne, ktorá aj naďalej popravuje viac ľudí než zvyšok sveta spolu, pričom tisíce ďalších odsudzuje na smrť; keďže počet trestov smrti a popráv v roku 2015 naďalej alarmujúco rastie; keďže nárast v počte trestov smrti úzko súvisí so súdnymi rozhodnutiami v hromadných súdnych procesoch týkajúcich sa trestných činov, ktoré súvisia s terorizmom v krajinách ako Egypt a Nigéria; keďže možné znovuzavedenie trestu smrti sa zvažuje v Čade a v Tunisku; keďže tresty smrti sa naďalej ukladajú a vykonávajú v niektorých štátoch USA;
- E. keďže je známe, že v Afganistane, Iráne, Iraku, Nigérii, Pakistane, Saudskej Arábii, Somálsku a v Sudáne sú ľudia odsudzovaní na trest smrti ukameňovaním, a keďže v posledných rokoch boli ukameňované stovky žien za cudzoložstvo; keďže ukameňovanie ako najvyšší trest sa považuje za spôsob mučenia;
- F. keďže osem krajín (Afganistan, Irán, Jemen, Katar, Mauritánia, Pakistan, Saudská Arábia a Sudán) má v právnych predpisoch ustanovenie o treste smrti za homosexualitu a keďže v provinciách v Nigérii a Somálsku sa sexuálny styk s osobami rovnakého pohlavia oficiálne trestá trestom smrti;
- G. keďže trest smrti sa často využíva proti neplnoprávnym, mentálne postihnutým osobám a príslušníkom národnostných a kultúrnych menšín;
- H. keďže trest smrti v prípade trestných činov súvisiacich s drogami uplatňuje 33 štátov, čo znamená približne 1 000 popráv ročne; keďže je známe, že v roku 2015 sa vykonali popravy za takéto trestné činy v Číne, Iráne, Indonézii a Saudskej Arábii; keďže v roku 2015 sa za trestné činy súvisiace s drogami naďalej udeľovali tresty smrti v Číne, Indonézii, Iráne, Kuvajte, Malajzii, Saudskej Arábii, Spojených arabských emirátoch, na Srí Lanke a vo Vietname; keďže tieto trestné činy môžu zahŕňať rôzne obvinenia súvisiace s obchodovaním s drogami alebo ich prechovávaním;
- I. keďže počas posledných 12 mesiacov došlo k celosvetovej obnove používania trestu smrti v prípade trestných činov súvisiacich s drogami, pričom v niekoľkých krajinách sa popravujú osoby za trestné činy súvisiace s drogami čoraz častejšie, krajiny sa snažia opätovne zaviesť trest smrti za trestné činy súvisiace s drogami alebo ukončiť dlhotrvajúce moratória na trest smrti;
- J. keďže Irán v prvej polovici roku 2015 údajne popravil 394 páchatel'ov trestných činov súvisiacich s drogami, pričom za celý rok 2014 ich bolo 367; keďže polovica všetkých popráv vykonaných v Saudskej Arábii tento rok sa týkala trestných činov súvisiacich s drogami v porovnaní s iba 4 % z celkového počtu v roku 2010; keďže najmenej 112 páchatel'ov trestných činov súvisiacich s drogami čaká na popravu v celách smrti v Pakistane;

RC\1075151SK.doc

PE568.485v01-00 }
 PE568.486v01-00 }
 PE568.488v01-00 }
 PE568.493v01-00 }
 PE568.494v01-00 }
 PE568.495v01-00 } RC1

- K. keďže niekoľko občanov členských štátov EÚ buď bolo popravených alebo čaká na popravu za trestné činy súvisiace s drogami v tretích krajinách;
- L. keďže v článku 6 ods. 2 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach sa uvádza, že trest smrti sa môže udeliť iba za „najzávažnejšie trestné činy“; keďže Rada OSN pre ľudské práva a osobitní spravodajcovia OSN pre mimosúdne popravy, popravy bez riadneho konania alebo svojvoľné popravy a mučenie konštatovali, že trest smrti by sa nemal udeľovať za trestné činy súvisiace s drogami; keďže povinné tresty smrti a ich udeľovanie za trestné činy súvisiace s drogami sú v rozpore s medzinárodným právom a normami;
- M. keďže Medzinárodný úrad pre kontrolu omamných látok nabáda krajiny, v ktorých sa udeľuje trest smrti, aby ho zrušili v prípade trestných činov súvisiacich s drogami;
- N. keďže Komisia a členské štáty prispeli aspoň 60 miliónmi EUR na protidrogové programy Úradu OSN pre drogy a kriminalitu (UNODC) zamerané na posilnenie protidrogových opatrení v krajinách, v ktorých sa aktívne udeľuje trest smrti za trestné činy súvisiace s drogami; keďže MVO v nedávnych správach vyslovili znepokojenie nad skutočnosťou, že protidrogové programy financované z európskych zdrojov v krajinách, v ktorých sa naďalej uplatňuje trest smrti, môžu podnecovať odsudzovanie na trest smrti a popravy, a keďže tieto správy treba posúdiť;
- O. keďže v rámci nástroja EÚ na podporu stability a mieru a jeho predchodcu, nástroja stability, Komisia začala dve rozsiahle regionálne protidrogové opatrenia, konkrétne programy pre „kokaínovú“ a „heroínovú trasu“, ktorých pôsobnosť zahŕňa krajiny, v ktorých sa udeľuje trest smrti za trestné činy súvisiace s drogami; keďže podľa článku 10 nariadenia o nástroji na podporu stability a mieru je Komisia povinná využívať operačné usmernenia na dodržiavanie ľudských práv a medzinárodného humanitárneho práva v prípade opatrení proti organizovanému zločinu;
1. opätovne odsudzuje uplatňovanie trestu smrti a dôrazne podporuje zavedenie moratória na trest smrti ako krok k jeho zrušeniu; opätovne zdôrazňuje, že zrušenie trestu smrti prispieva k pozdvihnutiu ľudskej dôstojnosti, pričom konečným cieľom EÚ je jeho všeobecné zrušenie;
 2. odsudzuje všetky popravy bez ohľadu na to, kde k nim dochádza; je naďalej hlboko znepokojený ukladaním trestu smrti maloletým a osobám s mentálnym alebo duševným postihnutím a žiada okamžité a definitívne ukončenie týchto praktík, ktoré porušujú medzinárodné normy v oblasti ľudských práv; vyjadruje hlboké znepokojenie nad nedávnymi hromadnými súdnymi procesmi, ktoré viedli k veľkému počtu trestov smrti;
 3. vyjadruje veľké znepokojenie nad trestom ukameňovania, ktorý sa stále používa v niekoľkých krajinách, a nalieha na vlády týchto krajín, aby okamžite prijali právny predpis zakazujúci túto formu trestu;
 4. naliehavo vyzýva Európsku službu pre vonkajšiu činnosť (ESVČ) a členské štáty, aby pokračovali v boji proti uplatňovaniu trestu smrti a rozhodne podporovali moratórium ako krok smerujúci k jeho zrušeniu, naďalej sa usilovali o jeho celosvetové zrušenie a dôrazne

nabádali krajiny, ktoré stále vykonávajú trest smrti, aby dodržiavali minimálne medzinárodné normy, obmedzovali rozsah a uplatňovanie trestu smrti a zverejnili jasné a presné údaje o počte odsúdení a popráv; naliehavo vyzýva ESVČ, aby nepoľavovala v pozornosti, pokiaľ ide o vývoj vo všetkých krajinách na svete, najmä v Bielorusku, ako jedinej európskej krajine, ktorá stále uplatňuje trest smrti, a aby využila všetky dostupné prostriedky vplyvu;

5. víta zrušenie trestu smrti v niektorých štátoch USA a nabáda EÚ, aby pokračovala v dialógu s USA so zreteľom na jeho úplné zrušenie, aby obe krajiny mohli spoločne riešiť otázku najvyššieho trestu na celom svete;
6. vyzýva Komisiu, aby v súvislosti s pomocou a politickou podporou venovala osobitnú pozornosť krajinám, ktoré robia pokrok v rušení trestu smrti alebo ktoré povzbudzujú k zavedeniu všeobecného moratória na trest smrti; podporuje dvojstranné a viacstranné iniciatívy medzi členskými štátmi, EÚ, OSN, tretími krajinami a inými regionálnymi organizáciami v súvislosti s otázkami týkajúcimi sa trestu smrti;
7. pripomína, že trest smrti je nezlučiteľný s hodnotami, ako sú rešpektovanie ľudskej dôstojnosti, sloboda, demokracia, rovnosť, právny štát a dodržiavanie ľudských práv, na ktorých je Únia založená, a že každý členský štát, ktorý by opätovne zaviedol trest smrti, by tak porušil zmluvy a Chartu základných práv EÚ;
8. je mimoriadne znepokojený čoraz častejším uplatňovaním trestu smrti v súvislosti s bojom proti terorizmu v niekoľkých krajinách a možnosťou jeho znovuzavedenia v ďalších krajinách;
9. odsudzuje najmä používanie trestu smrti v potláčaní opozície a v prípadoch náboženského presvedčenia, homosexuality alebo cudzoložstva alebo iných dôvodov, ktoré by sa mali považovať za zanedbateľné, alebo ktoré by sa vôbec nemali považovať za trestné činy; vyzýva preto krajiny, v ktorých sa homosexualita považuje za trestný čin, aby v tomto prípade neuplatňovali trest smrti;
10. je naďalej pevne presvedčený, že tresty smrti neriešia problém pašovania drog, ani nebránia jednotlivcom, aby sa stali obeťami zneužívania drog; vyzýva krajiny, v ktorých sa trest smrti stále uplatňuje, aby zaviedli alternatívy k trestu smrti za trestné činy súvisiace s drogami, ktoré sa zamerajú predovšetkým na programy drogovej prevencie a zmiernenie poškodenia;
11. opätovne pripomína svoje odporúčanie adresované Komisii a členským štátom, že zrušenie trestu smrti za trestné činy súvisiace s drogami by sa malo stať predpokladom pre udelenie finančnej a technickej pomoci, budovanie kapacít a ďalšie protidrogové politiky EÚ;
12. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby znovu potvrdili kategorickú zásadu, že európska pomoc a podpora, vrátane podpory protidrogových programov UNODC, sa nesmú používať na uľahčovanie operácií presadzovania práva, ktoré vedú k odsúdeniam na trest smrti a popravám zadržaných osôb;

13. naliehaivo žiada Komisiu, aby posilnila kontroly vývozu výrobkov, ktoré sa môžu použiť na vykonávanie trestu smrti;
14. je hlboko znepokojený nedostatkom transparentnosti v oblasti protidrogovej pomoci a podpory, ktoré Komisia a členské štáty poskytujú pri presadzovaní protidrogových operácií v krajinách, v ktorých sa aktívne udeľuje trest smrti za trestné činy súvisiace s drogami; žiada Komisiu, aby zverejnila výročnú správu o jej financovaní protidrogových programov v krajinách, ktoré uplatňujú trest smrti za trestné činy súvisiace s drogami, v ktorej uvedie, aké záruky v oblasti ľudských práv uplatňuje s cieľom zabezpečiť, aby takéto financovanie neumožňovalo tresty smrti;
15. naliehaivo vyzýva Komisiu, aby bezodkladne vykonala operačné usmernenia uvedené v článku 10 nariadenia o nástroji na podporu stability a mieru a prísne ich uplatňovala v programoch pre kokainovú a pre heroínovú trasu;
16. naliehaivo vyzýva Komisiu, aby plnila odporúčania uvedené v akčnom pláne EÚ na boj proti drogám na obdobie rokov 2013 – 2016, podľa ktorých by sa mal vypracovať a uplatňovať „nástroj na usmerňovanie a posudzovanie vplyvu v oblasti ľudských práv“, aby sa zaručilo, že ľudské práva sú „skutočne začlenené do vonkajších protidrogových opatrení EÚ“;
17. naliehaivo vyzýva ESVČ, Komisiu a členské štáty, aby poskytli usmernenia pre komplexnú a efektívnu európsku politiku v súvislosti s trestom smrti, ktorá by mala obsahovať pevné a posilnené mechanizmy týkajúce sa identifikácie, poskytovania právnej pomoci a diplomatického zastúpenia, pokiaľ ide o desiatky Európanov, ktorým hrozí poprava v tretích krajinách;
18. vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby zabezpečili, aby sa osobitné zasadnutie Valného zhromaždenia OSN venované celosvetovému problému drog, ktoré sa má konať v apríli 2016, zaoberalo uplatňovaním trestu smrti v prípade trestných činov súvisiacich s drogami a odsúdilo jeho uplatňovanie;
19. vyjadruje podporu všetkým agentúram OSN, medzivládny regionálnym orgánom a MVO v ich neprestajnom úsilí, ktoré vynakladajú pri nábádaní krajín k tomu, aby zrušili trest smrti; vyzýva Komisiu, aby naďalej financovala projekty v tejto oblasti prostredníctvom európskeho nástroja pre demokraciu a ľudské práva;
20. víta nedávnu ratifikáciu Druhého opčného protokolu k Medzinárodnému paktu o občianskych a politických právach zameraného na zrušenie trestu smrti, čím sa počet zmluvných štátov zvýšil na 81; žiada všetky štáty, ktoré nie sú zmluvnými stranami protokolu, aby ho čo najskôr ratifikovali;
21. vyzýva členské štáty Rady Európy, ktoré ešte majú ratifikovať protokoly 6 a 13 Európskeho dohovoru o ľudských právach, aby tak urobili s cieľom zabezpečiť účinné zrušenie trestu smrti v celom regióne Rady Európy;
22. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie podpredsedníčke Komisie / vysokej

predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, Rade, Komisii, vládam a parlamentom členských štátov, generálnemu tajomníkovi OSN, predsedovi Valného zhromaždenia OSN a vládam členských krajín OSN.

RC\1075151SK.doc

PE568.485v01-00 }
PE568.486v01-00 }
PE568.488v01-00 }
PE568.493v01-00 }
PE568.494v01-00 }
PE568.495v01-00 } RC1

SK